

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології



**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВАРІАНТИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СОЦІОЛІНГВІСТИЧНОМУ
КОНТЕКСТІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Англійська мова і література, друга
іноземна мова, переклад»

за спеціальністю В11 Філологія
спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Варіанти англійської мови у соціолінгвістичному контексті
Викладач (-і)	Тронь Андрій Андрійович
Контактний телефон викладача	095 41 61 593
E-mail викладача	andriy.tron@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Покликання для приєднання до курсу на сайті дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/234e2266a444abec6a7d
Консультації	вівторок 15.00 (або на платформі zoom за лінком: https://us04web.zoom.us/j/4115959505?pwd=Ggc07Mfg5gYq6baalD2sZhKTe4c12K.1 Meeting ID: 411 595 9505 Passcode: andrii
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Програма навчальної дисципліни “Варіанти англійської мови у соціолінгвістичному контексті” дає змогу студентам ознайомитися із варіантами англійської мови, своєрідністю й унікальністю регіональних відмінностей та діалектів, основними відмінностями між національними варіантами англійської мови на фонетичному та лексичному рівнях. Завдання вибіркового курсу – забезпечити системні знання з історичних, територіальних та соціокультурних варіантів функціонування англійської мови, сучасного стану розвитку англійської мови та її ролі у процесах міжкультурної комунікації у світі. Зміст дисципліни охоплює системно-наукове поняття про варіативний характер англійської мови, діалектні та інтерферентні ознаки її територіального варіювання на фонетичному та лексичному рівнях. На лекційних заняттях студенти ознайомляться з основними сучасними варіантами англійської мови, тоді як на семінарських заняттях вони матимуть змогу застосувати здобуті теоретичні знання на практиці. <u>Методи навчання:</u> Інтерактивна лекція, презентації, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота. <u>Методи контролю:</u> Усне опитування, тестування, письмова робота, письмовий фідбек до завдань.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета курсу — забезпечення системних знань з історичних, територіальних та соціокультурних варіантів функціонування англійської мови; сучасного стану розвитку англійської мови та її ролі у процесах міжкультурної комунікації. Курс орієнтований на розвиток компетенцій майбутнього фахівця у галузі викладання іноземних мов. Основними цілями вивчення дисципліни є - формування мовних компетенцій, необхідних для успішної фахової діяльності та проведення наукових досліджень - забезпечити майбутніх фахівців необхідною базою знань для дослідницької роботи шляхом висвітлення актуальних тенденцій розвитку науки про мову, - сформулювати теоретичне розуміння й навички практичного застосування здобутків і теорій провідних шкіл сучасної лінгвістики.	
4. Програмі компетентності	
<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <u>Загальні компетентності:</u> ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним; ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;	

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
 ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно;
 ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
 ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
 ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
 ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні;
 ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах;
 ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
 ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їхніх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій;
 ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань;
 ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

5. Програмні результати навчання

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення;
 ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;
 ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
 ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності;
 ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються;
 ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу;
 ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
практичні	12
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
1	В11 Філологія	1	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Англійська як основна мова міжнародної комунікації. Варіювання мови в аспекті регіоналістики. Регіони розповсюдження англійської мови. Територіальна та	2	2	5

соціокультурна диференціація англійської мови			
Тема 2. Мовні особливості англійської мови у Великобританії	4	2	10
Тема 3. Мовні особливості англійської мови у США	2	2	5
Тема 4. Мовні особливості англійської мови у Канаді	2	2	10
Тема 5. Мовні особливості англійської мови у Австралії	2		10
Тема 6. Мовні особливості англійської мови у Новій Зеландії	2	2	10
Тема 7. Мовні особливості варіанту англійської мови у Південній Африці	2		5
Тема 8. Мовні особливості варіанту англійської мови у Азії	2	2	5
ЗАГ.:	18	12	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студенти можуть отримати, відвідуючи практичні заняття – 70 балів. Передбачена також підсумкова контрольна робота (тестування), за яку студенти отримують максимально 30 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування, яке охоплює 30 завдань, з них кожне оцінюється по одному балу (максимальна кількість балів – 30).		
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 6 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 70 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 14.		
Підсумковий контроль	Форма контролю (залік); Форма здачі (комбінована).		
8. Політика навчальної дисципліни			
Курс читається англійською мовою.			
Максимальна сума балів, яка присвоюється студенту/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань (70) та підсумкового тестування (30). При виставленні заліку (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, а також бали за тематичні контрольні роботи. Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань. Студенти мають право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій формі.			
Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком , опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf			
Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemu, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується			

«Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати фідбек щодо якості викладання дисципліни на платформі d-learn

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» [«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»](https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/). Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/>

8. Рекомендована література

1. Bhatt, R. M. World Englishes. *Annual review of anthropology*, 30(1). 2001. 527-550. <https://doi.org/10.1146/annurev.anthro.30.1.527>
2. Bolton, K. (2006). World Englishes today. *The handbook of world Englishes*, 240-269. https://www.academia.edu/download/38530811/2008b_Bolton_.pdf
3. Crystal D. English as a Global Language CUP, 2013. -nd ed. http://culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/nation_branding/English_As_A_Global_Language_-_Da
4. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. CUP, 1997. <https://journals.openedition.org/lexis/4512>
5. English Around the World: Sociolinguistic Perspectives. Jenny Cheshire (ed.). CUP, 1996.
6. Hickey R. Variety studies // <https://www.uni-due.de/ELE/VarietiesOfEnglish.pdf>
7. Jenkins, J. Current perspectives on teaching world Englishes and English as a lingua franca. *TESOL quarterly*, 40(1), 157-181. 2006. <https://www.academia.edu/download/30524444/jenkins-tq-2006.pdf>
8. Kachru, Y., & Smith, L. E. The Karmic cycle of world Englishes: Some futuristic constructs. *The Handbook of World Englishes*, 2019. 761-779. <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=5e6ae5a8d3b334a06e1c6c57e2f49c8a534727ca>
9. Kachru, Y., & Smith, L. E. *Cultures, contexts, and world Englishes*. Routledge. 2008. https://www.academia.edu/download/52043720/Cultures_Contexts_and_World_Englishes-Kachru_smith.pdf
10. Katalin B. B. Beginner's English Dialectology: An introduction to the accents and dialects of English. Budapest : AD LIBRUM, 2008. // <http://mek.oszk.hu/15100/15126/15126.pdf>
11. Kilickaya, F. (2009). World Englishes, English as an International Language and Applied Linguistics. *English Language Teaching*, 2(3), 35-38. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1083080.pdf>
12. Kirkpatrick, A. (Ed.). *The Routledge handbook of world Englishes*. Routledge. 2020. . <https://lms.su.edu.pk/download?filename=1588417057-the-rtlg-hb-of-world-englishes-a-kirkpatrick.pdf&lesson=14250>
13. Mahboob, A., & Szenes, E. Construing meaning in world Englishes. *The Routledge handbook of world Englishes*, 2010. 580-598. https://www.academia.edu/download/4886835/Mahboob_-_Proofs_-_Construing_Meaning_in_World_Englishes.pdf
14. Matsuda, A. Incorporating world Englishes in teaching English as an international language. *Tesol*

- Quarterly*, 37(4), 2003. 719-729. <https://www.academia.edu/download/35790134/Matsuda.pdf>
15. Tahmasbi, S., Hashemifardnia, A., & Namaziandost, E.. Standard English or world Englishes: Issues of ownership and preference. *Journal of Teaching English Language Studies*, 7(3), 2019. 83-98. https://tels.takestan.iau.ir/article_665009_bc918242d35f565d74a0b19073056696.pdf

Викладач: Тронь А.А.